

OSTPRICKEN

Nummer 2 • 2019

Sommarnummer!

STOCKHOLMSKRETSEN
1929-2019

90
ÅR

Det händer på
Malma Kvarn

Ny rutt, ny
UPPLEVELSE

Färdmål
Gotska Sandön

Pantaenius allriskvillkor – vad som än händer!

Med Pantaenius som partner har du det bästa tänkbara skyddet för dig och din båt. Du har alltid fast försäkringsvärde och aldrig åldersavskrivningar. För många skador har du inte ens en självrisk.

PANTAENIUS
Specialist på båtförsäkringar

Marstrand · Tel. 0303 44 50 00 · pantaenius.se

Svenska Kryssarklubben
Stockholmskretsen

OSTPRICKEN

Nr 2 2019 Årgång 11 (29)

Redaktör

Carina Lernhagen Matz
ostpricken@sxk.se

Ansvarig utgivare

Jan Magnusson

Stockholmskretsens kansli

www.sxk.se/stockholmskretsen
Hanna Lindvall
08-716 22 50
stockholmskretsen@sxk.se
Box 1158, 131 26 Nacka Strand
Besöksadress
Augustendalsvägen 54, Nacka Strand

Grafisk form

Maja Lehman, maja@lehman.se

Tryckeri

Ljungbergs Tryckeri AB, Klippan

Annonser

Mediamäklarna AB, Hadar Svanström
tel 070-845 69 60
hadar@mmab.nu

Sänd gärna in egna texter och bilder.
Skriv i Word, Times 12 punkter normal.
Max 3 000 tecken inkl blanksteg.
Bilder högupplösta i 300 dpi.
För insänt, ej beställt, material ansvaras ej.

Innehåll

Mot Gotska Sandön, sid 6
Tag en ny rutt, sid 10
Ny utbildningssatsning på Malma, sid 16
Kurser med praktik, sid 17-18

Omslag

Feeling för frihet.
Lisa Wermelin i båten Albatross.
Foto Carina Lernhagen Matz

Nästa nummer 19 augusti

Trycksak
3041 0116

Det enda konstanta är förändring”, sa en klok vän till mig en gång. Frågan är aktuell nu när Kryssarklubben och Stockholmskretsens diskuterar framtiden.

Att båtlivet framåt i tiden inte kommer att se ut som båtlivet förr är varken förvånande eller främmande. Tiderna förändras och så har det alltid varit.

Men från det till att tycka att det mesta var bättre förr är föga givande. Mer konstruktivt är då att se framtiden för båtlivet med tillförsikt och med saklig optimism.

Dagens debatt diskuterar klimatförändring. Det rör oss som älskar båtlivet. Finns ett bättre och mer miljövänligt sätt att färdas över vatten än att hissa på och med vindens hjälp ta fart?

Kanske kommer segelbåt bli ett alternativ för fler och fler miljömedvetna människor. Det blir mer och mer angeläget att semestra på hemmaplan – så kallad ”hemester”. Nya båtar utan negativ påverkan för miljön kommer att utvecklas, det är jag övertygad om.

På Båtmässan Allt för Sjön i Älvsjö var det stort fokus på elbåtar och elmotorer. Någoting händer. Till och med Sjöhistoriska museet i Stockholm hakar på och anordnar landets första elbåtmässa i början av maj. Jag tror på utveckling och att vi i framtiden kan hantera utsläpp och användningen av fossila drivmedel.

Tycker mig också se en ny grupp av unga båtägare som köper en begagnad båt, rustar upp den och får möjlighet att hemmavid uppleva närheten till naturen och den frihet som en båt ger.

Bygg därför mer fritidsbåtshamnar och bryggor nära där människor bor! Det ska vara enkelt att komma ut på sjön. Att Stockholms stad istället höjer markhyran för båtklubbar är tokigt kontraproduktivt.

Att marknadsföra livskvalitet tror jag är nyckeln för att båtlivet ska fortsätta att utvecklas. Att färdas långsamt är bra inte bara för människan utan också för miljön. Förmodligen ska vi också – när vi ser på framtiden – dela upp båtlivet i före, under och efter barnen. De olika kategorierna har väldigt olika behov och krav.

Behov av avkoppling kommer däremot inte att minska i framtiden, snarare öka.

I båt finns den möjligheten.

Carina Lernhagen Matz
Redaktör

10%
Ta med denna kupong in till butiken och få 10% rabatt på ditt köp, eller använd kod **PRICKOST** i vår webshop!
Erbjudandet gäller lagervaror och tom 30/9-19.

BUTIK • WEBSHOP
MARINA PRESENTER & INREDNING
VIMPLAR • SVENSKA FLAGGOR • NATIONSFLAGGOR
BÅTVIMPLAR • SIGNALSTÄLL • TILLVERKNING

Engelbrektsön & Co
FLAGGFABRIK AB
Er flaggleverantör sedan 1885!
NY ADRESS!
RÅDMANSGATAN 75, 113 60 STOCKHOLM
08-654 55 33 INFO@FLAGGBUTIK.NU WWW.FLAGGBUTIK.NU

Bästa stoppet i Stockholms skärgård!
Välkommen till Gustavsbergs gästhamn Kattholmen. Vår nya fullservice gästhamn i Gustavsberg, mitt i Stockholms skärgård. Här finns allt för en lyckad båtemester t ex kultur, shopping, proviantering, caféer och restauranger. Du ligger lugnt med kvällssol vid Y-bom eller långskepps.

GUSTAVSBERGS GÄSTHAMN KATTHOLMEN
59° 19.46 N 18° 22.58 E

HAMNVÄRD - VÄRMDÖ HAMNAR.
www.varmdohamnar.se - TEL +46 (0)8-570 473 00

Låt mig börja med något som jag tycker är mycket positivt. Båtbranschens Riksförbund, Sweboat, har startat en miljöfond för att uppmuntra sina medlemmar att arbeta aktivt med miljöfrämjande åtgärder. Samtidigt har man instiftat ett miljöpris, som delades ut för första gången på båtmässan Allt för sjön i år. Priset gick till organisationen Optimist för havet, som arbetar för att minska nedskräpningen, framför allt av plaster.

I mina ögon har båtorganisationerna alltför länge präglats av en negativ attityd och varit ”besserwisser” när det gäller miljöfrågor och jag hoppas verkligen att vi är på väg in i mer öppen och positiv hållning. Det är ju kärleken till det rena havet och den fantastiska skärgårdsnaturen som gjort oss till seglare och båtvänner.

Ingen kan väl undgå att notera det starka engagemang, som inte minst unga människor har för miljö- och klimatfrågor och jag är övertygad om att ett starkt miljöfokus är en nödvändighet för en livskraftig förening med vår inriktning. Som ni kanske har sett lyfts detta också fram i Framtidsgruppens rapport, som nu är under diskussion inom SXX. Det är bara att hoppas att dessa insikter verkligen leder till ett starkt miljöarbete och konkreta åtgärder.

Vi behöver också värna om och utveckla ungdomsverksamheten. Kryssarklubbens medlemmar har en rätt hög medelålder och verksamheten bärs i hög grad av pensionärer som sitter i styrelser, nämnder och kommittéer. Inget fel i det! De flesta

av oss har inte haft möjlighet att arbeta ideellt så länge jobb och karriär, familj och barn har tagit en stor del av all ledig tid (då och då har det ändå blivit utrymme för segling och båtliv). Det är först när kraven i dessa hänseenden har minskat som många av oss fått tid att ”betala tillbaka” till föreningen genom att engagera oss som funktionärer. Det är många som på detta sätt gör stora insatser för Kryssarklubben, både i kretsarna och i på riksplanet. Ni ska ha mycket stort tack!

Tillgången på funktionärer är en kritisk faktor för en förening som vår och jag hoppas att tankarna på förstärkt funktionärsrekrytering och -utbildning, som funnits en tid, nu ska ta fart. Men det räcker inte med det! Vi måste också ha en bred ungdomsverksamhet för att få ett tillflöde av nya medlemmar och impulser och inte stelna i våra former.

Enligt min uppfattning är en förstärkt ungdomsverksamhet kritisk för SXX. Vi behöver utveckla detta både när det gäller befintlig verksamhet på Malma Kvarn, Hundudden och Seglarskolan och på fler platser i landet. Vi kommer från Stockholmskretsen att föreslå att Kryssarklubben lyfter fram och satsar på ungdomsverksamheten i större utsträckning framöver.

Jan Magnusson
Ordförande i Stockholmskretsen

*Långt borta,
ändå nära*

*Däcket ligger daggvätt. Solen är på väg upp.
Vi har bestämt att gå tidigt.
Kaffe kokar vi på vägen ut mot Danziger Gatt.
Målet är Gotska Sandön.*

Text och foto Carina Lernhagen Matz

Gotska Sandön ligger bara en dagstur bort. Där möter en ö med stränder som Västindien. Fast bättre.

Fem knop i tio timmar från Stockholms skärgård. Ändå är det som att komma till ett annat land.

Det ska sägas meddetsamma. Vädret ska vara lugnt och stabilt om målet är Gotska Sandön. Här finns inga hamn och inga andra förtöjningsmöjligheter än att

ligga på svaj. Ankarbotten är sand och det krävs både mycket kätting, eller lina, och försiktighet.

För mig blir det en stark återupplevelse. Det måste vara tjugo år sen sist. Men ön ser lika hemlighetsfull ut som förra gången. Nu, sommaren 2018, är det fler båtar som ligger ankrade vid ön. En del på den norra sidan. Andra på den västra.

Ladda ner en karta över Gotska Sandön med förslag på olika vandringstigar och sånt du inte vill missa. Kartan finns på hemsidan för Sveriges Nationalparker.

1 FYRBYN OCH LÄGERPLATSEN
Gotska Sandöns naturliga samlingspunkt. Vid Lägersplatsen bor du bekvämt i stugor eller i tält. Besök Norra fyren, den gamla skolan eller gå ut på Bredsandsudde.

2 HÖGA ÅSEN
Vandra längs den 42 meter höga åsen av flygsand som sträcker sig flera kilometer genom den urskogslika tallskogen på öns inre.

4 GAMLA GÅRDEN
En äldre gårdsmiljö med byggnader från 1800-talet som visar hur det var att leva på ön förr i tiden.

3 SÄLUDDEN
Upplev sälar på nära håll och lär dig mer om de tidigaste bosättingarna på ön. Säludden är ett sälskyddsområde men tack vare gömslet kan du komma riktigt nära utan att störa djuren.

Utgiven av: Länsstyrelsen i Gotlands län. Tryckår: 2017. Tryckeri: DanagårdLITHO AB, Ödeshög. Upplaga: 5000 ex. Foto: Magnus Lepsch, Magnus Martinsson ©Länsstyrelsen i Gotlands län, ©Lantmäteriet. Form: Kusinerna Kommunikation 2017

*På Gotska Sandön är svajankring den enda förtöjnings-
möjligheten. Sedan är det jolle som gäller.
Belöningen att komma iland är rik.*

*Det finns så mycket att se. Sandstränder runt hela ön.
Säludden med ett säl gömsle – barnens favorit. Där
kommer man nära de skygga sälarna utan att störa.*

*Inne på ön möter orörd trollskog. I fyren, som byggdes
1859, ordnas ibland visningar med härlig utsikt.*

*Till höger: Skogsknipprot är en sällsynt orkidé och mar-
torn. Två fridlysta sevärigheter på Gotska Sandön.*

Efter en hel dag i båt är det skönt att vandra. Det finns över fem mil markerade vandringsleder här! En vandringskarta ger bra överblick. Den går att ladda ner från hemsidan för Sveriges Nationalparker. Inne på ön är det lätt att gå. Utmed stränderna blir det mer krävande i den lösa sanden.

Säludden i nordost är ett fint utflyktsmål, särskilt om du har barn med dig. Där finns ett säl gömsle och man kan komma nära sälarna utan att störa.

För den som är botaniskt intresserad finns många sevärigheter. Lyssna på de här namnen: Vit och röd skogslilja, purpurknipprot, nattviol, kärknipprot, knärot. De är alla orkidéer och naturligtvis fridlysta.

En riktig aha-upplevelse var när vi klättrade uppför en sanddyna helt nära där vi landat med jollen. Oansenlig men enastående stod där en skogsknipprot! Jag mindes ungefär var den växte för tjugo år sedan. Till min stora glädje lyckades jag hitta tillbaka till den!

Skogen på Gotska Sandön får växa vilt och utvecklas fritt. Därför trivs också sällsynta skalbaggar här eftersom de gillar död ved. Smedbocken är en art som man kan höra svärma under varma augustikvällar.

Gotska Sandön - en besöksguide, är titeln på en bok som kom våren 2018 på förlaget Brixhambooks. Här finns utförlig information om ankring runt stränderna samt om olika sevärigheter.

FAKTARUTA GOTSKA SANDÖN

Nationalpark sedan 1909.
Ön steg upp ur Litorinahavet för 7000 år sedan.

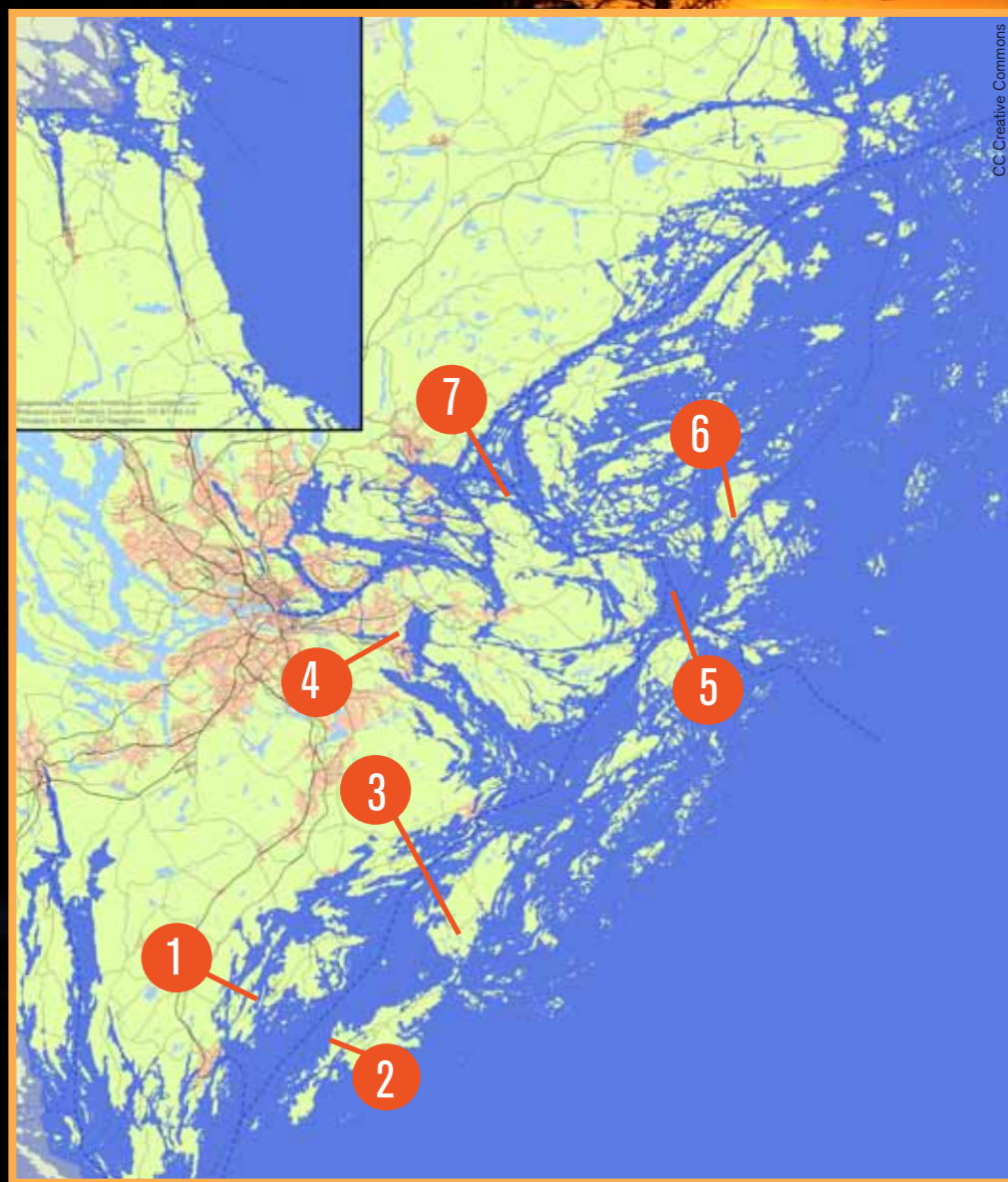
De olika stränderna runt ön bär spännande namn. Från Bredsand i nordväst heter de medsols: Las Palmas, Källhamn, Franska Bukten, Vinbukten, Högaland, Varvsbukten.

Skogen får växa vilt och utvecklas fritt. Död ved gynnar sällsynta skalbaggar. De har också fantasifulla namn: smedbock, guldbagge, behårad tallbock och liten noshornsbagge.

Albert Engström, konstnär och författare, skrev boken "Gotska Sandön" 1926. Texterna bygger på fyrmästare Karl Bourgströms berättelser om vrakplundraren Gottberg som lurade fartyg på grund och om den urstarka "Madam" Söderlund som brukade be Fåröbornas aftonbön:

»Gud välsigne vår åkrar och ängar,
våra pigor och drängar,
giv fisk i garn och kut i strand,
Gud, låt ett stort skepp stranda på
skär i natt!«

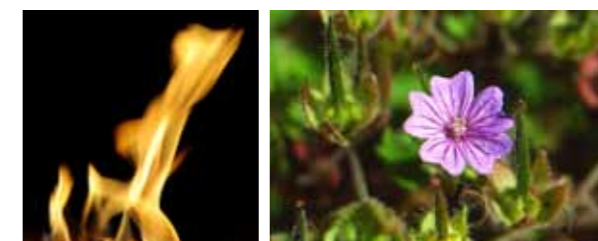
300 ÅR SEDAN RYSSHÄRJNINGARNA 1719

Sju platser och sju upplevelser med rysshärjningarna 1719 som tema. Färden börjar på nästa upplag. Lilla bilden nedan: Svedjenäva - en växt som plötsligt kan blomma där det tidigare brunnit. Den var vanlig efter rysshärjningarna i skärgården.

UPPLEVELSE

RUTT ▶▶▶

**Skärgården är full av sevärdheter.
Stockholmskretsen vill i en artikelserie visa vägen.
Det kommer att handla om kultur, natur, geologi och mycket annat.
Vi inleder med rysshärjningarna.
Välkomna ombord på några spännande färder.**

*Text Carina Lernhagen Matz
Hamntips Lars Hellman och Göran Danielsson*

Året var 1719. Hela skärgården skövlades och brändes under 10 heta och torra sommardagar i juli och augusti. Röken kändes ända in till Stockholm.

Efteråt låg skärgården svart och öde. Vad hände egentligen och varför?

Ryssarnas mål var att tvinga svenskarna till fred efter kung Karl XII:s förödande krig mot Ryssland. Tsar Peter hade erövrat alla delar av Sverige på andra sidan Östersjön, inklusive Finland och Åland. Den karolinska armén var utplånad, dödad eller tillfångatagen. Sverige vägrade ändå sluta fred.

I år, 2019, är det tre hundra år sedan händelserna. Därför har den första upplevelserutten rysshärjningarna som tema.

Den ryska flottan bestod av 132 galärer, de gick både att segla och ro och var anpassade för strid i

skärgård. Oberoende av vind kunde de ta sig fram mellan skärgårdens öar och genom smala sund.

I svenska flottan fanns ingenting liknande.

Ombord på galärerna fanns 26 000 ryssar, dessutom hästar för snabba räder in på öarna.

Det svenska försvaret forskansade sig bakom Vaxholms fästning och innanför smala Baggenstaket. Skärgården lämnades åt sitt öde.

Den 11 juli siktade utkiken vid Söderarms båk den ryska flottan. Det var ingen överraskning.

Spanaren och spionen Stefan Löfving hade varnat i veckor. I sin dagbok skrev han:

”Arma skärgårdsbor som kommer att bli utsatta för detta rövarband.”

Följ med till sju ställen i Stockholms skärgård där du kan uppleva historien på plats!

1 Yxlö och Stora Skramsö

Stora Skramsö ligger öster om Yxlö och norr om Nynäshamn. Ön ser ut som ett urtida odjur som sträcker sitt stora huvud mot söder.

Ön rymmer en mörk saga. Ryssarna tog iland på nordostsidan av Yxlö. Öns ägare hette Olof Törnflycht och var landshövding i Stockholms län. Han lät tända vårdkasar som varning, sen fick Yxlöborna klara sig själva. De flesta flydde, men ett ungt kärlekspar blev kvar. Ryssarna tog dem till fånga.

De två älskande sattes i en grotta på Stora Skramsös sydspets. Här är högt, brant och omöjligt att ta sig ner utan linor – idag används klippan för avancerad friklättring. Flickan fick med sig sin älskade harpa, som hon brukade spela på för pojken.

Nu hade hon bara harpan – och pojken. När de inte uthärdade längre, omfamnade de varandra, kastade sig utför stupet och försvann i havet.

När du närmar dig södra Skramsö - lyssna noga. Kom när det är stilla och ”månen strör silver över skären” som det står i sägnen. Då hör du ”en ton ur djupet, som dig en hälsning sänder”. Tonerna klingar från flickans harpa.

När Yxlöborna återvände i slutet av augusti 1719 var husen nedbrända och kreaturen slaktade. I viken på nordostsidan låg resterna av djur: avgnagda ben och kohuvuden med spretande horn. Hornskalleviken heter platsen idag.

HAMNTIPS

Var aktsam vid eventuell förtöjning, det ligger stenkistor och ett vrak i anslutning till sundet mellan Lilla och Stora Skramsö. Lacka, nordost Nynäshamn, med gästplatser hos Nynäshamns Segelsällskap. Svajförtöjning vid Östra Slangholmen, sydost om Yxlö.

2 Rånö och Skutviken

Ombord på de ryska galärerna fanns ingen byssa. Besättningen lagade mat iland och bakade bröd i enkla ugnar som de byggde av sten.

Ryssugnar hittar du fortfarande i de hamnar som är skyddade. De hamnarna var bra också 1719 och ryssarna hittade dit med hjälp av tillfångatagna skärgårdsbor.

De bäst bevarade ryssugnarna finns i Skutviken på Rånö. Där ser man tydligt hur ugnarna är byggda. Man kan likna dem vid en stor snölykta.

Ovanpå stenarna lade man torv och mossa för att få ugnen dragfri. I ugnen eldade ryssarna tills stenarna var glödheta, precis som i en gammal bakugn eller nutida pizzaugn.

Elden rakades åt sidan och bröd bakades och mat lagades på eftervärmen.

Surdeg hade ryssarna med sig. Säd, mjöl och handkvarnar stal de i skärgårdens stugor.

Det finns ett femtiotal lämningar efter ryska bakugnar runt Skutviken på Rånö. Den allra finaste och bäst bevarade ligger på östra sidan viken, cirka femtio meter upp i skogen från strandkanten. Det finns inga skyltar som visar vägen, du får själv leta dig fram. Det är lätt!

Ryssugnar finns också i andra skyddade skärgårdsvikar, men det är alltså på Rånö de bäst bevarade ligger.

HAMNTIPS

I Skutviken finns dubbar på västra och östra stranden, annars är det en utmärkt vik för svajförtöjning. Från Skutviken går en liten väg över Rånö till den östra sidan, där affär och krogen Rånökällan ligger.

3 Sundby gård på Ornö

Vid Sundbymaren på södra Ornö ligger den spännande ruinen efter Sundby säteri som ryssarna brände.

Det var en ståtlig stenbyggnad och låg vackert nära vattnet. Gården brändes den 19 augusti men grundmurarna finns kvar. Ingen vet hur huset såg ut i sin helhet för inga bevarade bilder finns kvar. Men huvudbyggnaden var troligen ritad av Erik Dahlberg, som var Sveriges främste arkitekt under stormaktstiden.

Christina Maria Falkenberg af Trystorp var det långa namnet på ägarinnan till huset, olycksåret 1719. Nog är det lite ironiskt att hon var svärmor till amiral Taube, han som aldrig vågade sig utanför Vaxholm med flottans skepp för att försvara skärgården?

Amiral Taube blev senare ägare till Sundby, lät bygga en ny vacker gård som fortfarande står kvar. Sedan mitten av 1800-talet är Sundby i släkten Stenbocks ägo och var från början ett fideikommiss, men inte nu längre. Den siste fideikommissarien var greve Gustaf Otto Stenbock som dog 1988. Efter det upphävdes fideikommisset och hans äldsta dotter Catharina Stenbock Lewenhaupt ärvde huvudgården. Hon driver den nu med sin familj.

Sundby säteri är ett av Haninge kommuns äldsta och bäst bevarade trähus – dessutom det mest hemsökta av spöken. En ”grön jägare” och hans hund sägs vakta det vackra huset.

HAMNTIPS

En trevlig och lite annorlunda gästhamn med 20 platser finns vid Ornö Båtvarv, längst in i Brunnsviken på västra Ornö. Vid Ornö Gästhamn finns en serviceanläggning, grillplats, el och dricksvatten på bryggan. Det finns möjlighet att hyra cykel och cirka 5 km bort ligger Ornö krog.

4 Baggenstäket

Klockan sju på morgonen den 13 augusti kom ryska galärer roende över Baggensfjärden. Tre tusen rustade ryssar, mot sjuhundra svaga svenskar.

Vid Baggensstäket fanns de svenska soldaterna, de flesta gamla gubbar och oerfarna unga pojkar. Nu skulle de hindra ryssarna att tränga in mot Stockholm. Befälhavaren hette von Dalheim. Han visste naturligtvis att hans mannar knappast var stridsdugliga och kallade på förstärkning från Stockholm.

Första ryska anfallet skedde klockan ett. Det var mot Gammeludden, där stod ett par kanoner. Tre ryska bataljoner landsteg vid Boo och ryckte fram längs nordsidan på Baggensstäket. Men svenskarna lyckas hålla tillbaka. Tre timmar senare kom en ny attack, nu mot Knapens håll. Där hade svenskarna byggt en palissad av spetsade träpålar, som en ”liggande gärdesgård”.

Dalheim skadades svårt i huvudet. Med blodet rinnande över ögonen lyckades han också denna gång stoppa ryssen. Men var fanns förstärkningen?

Klockan sex hade ryska huvudstyrkan tagit sig upp på Skogsö och den ryske befälhavaren blåste till generalanfall.

Då hördes eldgivning från andra sidan dalen. En svensk bataljon hade äntligen anlänt! Striden på Skogsö pågick ytterligare några timmar, men när ännu en svensk trupp anlände, de hade sprungit sen Skarpnäck, retirerade ryssarna till sina galärer och återvände över Baggensfjärden.

HAMNTIPS

Den 11 och 13 augusti kommer händelserna 1719 att särskilt uppmärksammas vid Skogsö i Baggenstäket och på museet HAMN vid Saltsjö Pir. Här finns gästhamn och restaurang.

5 Kanholmsfjärden

Den 14 juli är prästen Johan Helistadius på väg söderut längs Kanholmsfjärdens västra strand. I båten har han fru och två barn.

Johan är präst på Djurö och bor i Fjällsvik på Vindö. Särskilt bråttom har han inte, det är bara tre dagar sedan ryssarna rodde in vid Söderarm. Så de kan väl inte ha hunnit ända ner till Kanholmsfjärden?

Utanför Djurö ser han plötsligt den ryska galärflottan vid Harö.

”Det var tre eller fyrahundra galejor och slupar som kom seglandes”, skriver han i ett brev. Så många kan det inte ha varit, men en av de ryska sluparna upptäcker familjen Helistadius lilla båt och sätter efter. Johan ror så fort han förmår in till närmaste land och flyr med familjen in i skogen. Så här skildrar han flykten i ett brev till själva drottning Ulrika Eleonora:

”Fienden har tagit min båt och hela min lilla egenom. Jag och min hustru och mina barn flydde för livet, närapå nakna och barfota. Ingen bibel har jag mer, inga kläder vare sig åt mig, min hustru eller mina barn. Jag vet inte vart jag ska vända mig i vårt elände och stora nöd.”

Snart efter kriget kunde den som drabbats ansöka om skattelättnader, om de beskrev vad de förlorat.

HAMNTIPS

Lerviken på Skarpö. Norrviken, SXX:s uthamn med brygga, bastu och blå svajbojar. Service på Runmarö: affär, bageri. Stavnäs: Kiosk, bensin, bageri. Utställning på Skärgårdsmuseet. Gästbrygga vid Hotell Djurönaset, med restaurang, strand och bastu. Bullandö Marina, med gästplatser och krog.

6 Möja Kyrkviken

Hur kunde man kommunicera med varandra vid den här tiden? Ingen telefon. Inget internet. Hur kunde man föra budskapet om FARA vidare?

En kurir till häst, eller en skärgårdsbo i båt var enda möjlighet. Det kunde ta dagar att få fram ett meddelande...

Men det fanns också ett urgammalt och snabbt sätt – vårdkasar. Vårdkase är ett fornnordiskt ord efter *varther* som betyder vakthållning och *kasi* som betyder stapel. En eld på en höjd förde budskapet från ö till ö: ”Ryssen kommer!”

De platser där vårdkasar byggdes kallades bötesberg och böte betyder höjd. Ön Högböte, öster om Möja, är ett exempel av många i skärgården.

När ryska galärflottan siktades vid Söderarm tänktes vårdkasarna längs hela kusten. Landshövdingen i Stockholm hade redan i slutet på maj 1719 beordrat: ”De vid sjökanten upprättade vårdkasarna skall stundligen flitigt bevakas samt vid fientligt tillfälle oförsumligen antändas.”

Vid Kyrkviken på Möja finns en kopia av en vårdkase. Där är den här bilden tagen och det är före tillsynsman Lars-Ola Nordling som håller i facklan.

HAMNTIPS

Den 13 juli 2019 kommer vårdkasen på Möja att tändas samt flera andra längs kusten mellan Gävle och Norrköping – den kust som drabbades av rysshärjningarna 1719.

7 Lindalssundet Värmdö

Foto: Sjöhistoriska museet

Stefan Löfving var snabbtänkt och djärv. Han var trettio år, finländare och hade fått i uppdrag att spionera och rapportera om ryssarnas rörelser i skärgården. Berömd är historien då han stoppade den ryska flottan vid Lindalen på Värmdö. Till sin hjälp hade han bara fem man. Så här berättar Stefan Löfving själv i sin dagbok, den 15 augusti:

”Svag västlig vind. På norra udden vid Lindalen spelade jag upp ett stort spektakel för att få ryssen att tro att där fanns en större förläggning. Skramlade med gevär, skrek och förde oväsen. Klockan nio om aftonen slog jag tapt. Red sedan till amiralen i Vaxholm för att be honom följa med för att se flottan och därefter ordna vårt försvar. Det vågade han inte.

- Fan ska fara utanför Vaxholm i detta läge, var hans svar. Jag återvände till Lindalen innan soluppgången. Ordnade samma skådespel som kvällen innan. Jag skrek kommandoord och svarade själv. Vid solens uppgång sköt jag svensk lösen och slog revelj. Allt gick väl.”

Ryssarna vände, brände den vackra herrgården Östanå och fortsatte mot Kappelskär. Den 21 augusti styrde de ut på Ålands hav. ”Fan må ta dem”, skrev Löfving i dagboken den dagen. Den har givits ut vid flera tillfällen och betraktas av forskare som trovärdig.

HAMNTIPS

Vikingarnas segelsällskaps klubbholme Ekholmen har några gästplatser. Vid Kalvholmen och Storön, norr om Lindalssundet, går det att hitta svajplatser. Svajförtöjning även i Löknäsviken, skyddad för de flesta vindar.

STOCKHOLMS HAMNAR

BRO- OCH SLUSSÖPPNINGSTIDER FÖR FRITIDSFARTYG

Karl Johan slussen

Stängd för ombyggnad t.v.

Hammarbyslussen

Slussen öppen hela året dagtid, klockan 06.30-23.30. Nattetid sker slussning kl. 00.00, 01.00, 02.00, 04.30. Under perioden 1 oktober till och med 30 april kan slussning ske nattetid efter förbeställning till Stockholms Hamnars bevaknings- och trafikcentral, BTC, tel. 08-670 28 10.

Liljeholmsbroarna

Broarna öppnar vid behov cirka 1 gång per timme mellan klockan 09.15-15.30 och 18.30-23.30, vardagar. Lördagar, sön- och helgdagar öppnas bron mellan klockan 06.30-23.30.

Undantag: Midsommarafton, dag före Alla Helgonsdag, dag före Kristi Himmelfärdsdag, Nyårsafton och Skärtorsdag, klockan 06.30-23.30.

Nattetid sker broöppning kl. 04.00 och 05.00 efter förbeställning till Stockholms Hamnars bevaknings- och trafikcentral, BTC, tel. 08-670 28 10.

Skansbron

Bron öppnas vid behov mellan kl. 09.15-15.30 och 18.30-23.30, vardagar.

Lördagar, sön- och helgdagar öppnas bron mellan 06.30-23.30.

Undantag: se Liljeholmsbroarna.

Nattetid sker broöppning kl. 04.30 efter förbeställning till Stockholms Hamnars bevaknings- och trafikcentral, BTC, tel. 08-670 28 10.

Danviksbroarna

Broarna öppnar vid behov cirka 1 gång per timme mellan kl. 09.15-15.30 och 18.30-23.30, vardagar.

Lördagar, sön- och helgdagar öppnas bron mellan 06.30-23.30.

Undantag: se Liljeholmsbroarna.

Nattetid sker broöppning kl. 04.00 och 05.00 efter förbeställning till Stockholms Hamnars bevaknings- och trafikcentral, BTC, tel. 08-670 28 10.

OBS! Båtagare ombuds respektera stängningstiderna och beräkna tillräcklig tid för hel passage. Om en bro är passerad strax före stängning innebär det inte att nästa bro kan öppnas efter stängningstid.

För prisuppgifter angående slussning, se Stockholms Hamnars hemsida www.stockholmshamn.se

Endast kortbetalning (ej kontanter).

NY SATSNING PÅ UTBILDNING

Kryssarklubben och Stockholmskretsen planerar för ny utbildningsatsning vid Malma Kvarn.

Vid natursköna Malma Kvarn genomför vi varje år seglingskurser för ungdomar i olika åldrar. I år arrangerar vi under perioden 14 juni tom 18 augusti kurser för yngre juniorer, äldre juniorer, tonåringar, konfirmanstläger samt ett aspirantläger för kommande ledare. Antal deltagare uppgår varje år till cirka 250 ungdomar. Under en tid har diskussioner förts mellan Riksorganisationen och Stockholmskretsen för att utöka utbildningsverksamheten vid Malma Kvarn mot bakgrund av det utökade utbildningsbehov som vi ser.

I SXX:s framtidsrapport, som många funktionärer och medlemmar har läst, poängteras att behovet av olika typer av utbildningar sannolikt kommer att öka som ett resultat av det förändrade båtlivet med mindre eget ägande av båtar och mer hyra eller samägande. SXX:s vision är att vi skall bygga en stark utbildningsverksamhet både för medlemmar i hela SXX och för potentiellt nya medlemmar.

Malma Kvarn har potentialen att vara verktyget för denna vision genom sitt goda läge i skärgården med egen hamn, utmärkta vatten för praktiska övningar, övernattningsmöjligheter, restaurangkök och närhet till Stockholms City. Res med kollektivtrafik, med egen bil eller båt! Dessutom finns Kvarnsjön för härliga bad, fina klippor och en bastu.

Under sensommaren 2019 kommer vi under två helger att arrangera två kurser med olika utbildningsinriktningar vid Malma Kvarn.

Deltagarna erbjuds övernattning i de två hus som finns på Malma, i enkel- eller dubbelrum, helpension med frukost, lunch och middag samt trevlig samvaro med lärare och övriga kursdeltagare.

Program- och utbildningskommittén / gm Mats Persson

Den första utbildningshelgen omfattar två kurser, Förarintyg och Båtpraktik. Den kommer att äga rum under tre dagar fredag 23 - söndag 25 augusti. Ankomst antingen torsdag kväll eller fre-dag morgon. Under dessa dagar varvas teori och praktik. För att ta Kustskepparintyg som nästa steg ska dessa två kurser vara avklarade.

Den andra utbildningshelgen blir en praktisk båthanteringskurs med kortare teoriavsnitt. Den kommer att äga rum under 2 dagar, lördag 7 - söndag 8 september. Här lär man sig att manövrera olika typer av motorbåtar i situationer som backning, tilläggning, köra i högre farter, manövrering i trånga vatten och mörkernavigering.

Ingen av kurserna kräver förkunskaper.

Närmare detaljer kommer att publiceras på Stockholmskretsens hemsida samt i kommande nyhetsbrev under våren/sommaren samt i nästa nr av Ostpricken.

Nyhet!

Roslagens skärgård igår och idag

AV MAGNUS ULLMAN

Roslagens skärgård igår och idag

Läs om skärgårdens historia från istiden till idag. Läs om jägarna, fiskarna, båtbyggarna och fiskarbönderna i Roslagen och dess skärgård, bebyggelsen, byarna, fyrarna, kyrkorna, slotten och herresätena, och om frikyrkorörelsen, spritsmugglingen, pensionaten och båtvarven. Läs också om båtarnas utveckling, Rysshärjningarna sommaren 1719 och försvarets utveckling från Gustav Vasas tid till idag och mycket annat. Fler än 200 målningar och bilder, alla i färg! En praktbok. 225 sidor. Pris 450 kr.

En närmare presentation av boken finns på magnusullman.com
Du kan beställa boken på tel: 0708 1919 29 eller e-mail: bok@magnusullman.com
Boken levereras med en inbetalningsavi till angiven adress. Priset inkluderar porto och emballage.
För leverans till adress i utlandet tillkommer extra porto med 90 kr.

BOKFÖRLAGET MAGNUS ULLMAN AB

KURSER MED BÅTPRAKTIK

Seglingskurs steg 1 Nybörjarkurs

Kursen är ombord på en modern familjesegelbåt, vi bor ombord och förtöjer i naturhamn. Maten lagar vi tillsammans. Praktik och teori varvas. Vi går igenom vad du behöver kunna för att inomskärs hantera en familjesegelbåt på ett riktigt och säkert sätt. Bra och illustrativ kursbok ingår. Kursen ges enligt riktlinjer från Nämnden för Båtlivsutbildning. Steg 1-kursen riktar sig till nybörjare och kräver inga förkunskaper. Kursledare: Johan Sandstedt. 2 kurstillfällen anordnas under vår/försommar enligt nedan:

Seglingskurs steg 1 under 3 dagar

Datum: Fredag 17 - söndag 19 maj
Kostnad: 4.600:-, ej medlem i Stockholmskretsen 4.800:- inklusive kurslitteratur. Kostnad för examination 300:- samt för mat tillkommer.
Anmälan: Boka och betala senast fredag 3 maj.
Max antal deltagare är 4.

Seglingskurs steg 1 under 3 dagar

Datum: Fredag 14 - söndag 16 juni
Kostnad: 4.600:-, ej medlem i Stockholmskretsen 4.800:- inklusive kurslitteratur. Kostnad för examination 300:- samt för mat tillkommer.
Anmälan: Boka och betala senast fredag 31 maj.
Max antal deltagare är 4.

Seglingskurs steg 2 Fortsättningskurs

Kursen är ombord på en modern familjesegelbåt, vi bor ombord och förtöjer i naturhamn. Maten lagar vi tillsammans. Praktik och teori varvas. Vi går igenom vad du behöver kunna för att inomskärs hantera en familjesegelbåt på ett riktigt och säkert sätt. Bra och illustrativ kursbok ingår. Kursen ges enligt riktlinjer från Nämnden för Båtlivsutbildning. Steg 2 kurser riktar sig till den som har viss seglingserfarenhet. Innehållet är ungefär detsamma som steg 1, men vi går fortare fram och kursen är mer omfattande med mer teori. Kursledare: Johan Sandstedt. 2 kurstillfällen anordnas under vår/försommar enligt nedan:

Seglingskurs steg 2 under 3 dagar

Datum: Fredag 24 - söndag 26 maj
Kostnad: 4.600:-, ej medlem i Stockholmskretsen 4.800:- inklusive kurslitteratur. Kostnad för examination 300:- samt för mat tillkommer.
Anmälan: Boka och betala senast fredagen den 10 maj.
Max. antal deltagare är 4.

Seglingskurs steg 2 under 4 dagar

Datum: Torsdag 6 - söndag 9 juni
Kostnad: 5.600:-, ej medlem i Stockholmskretsen 5.800:- inklusive kurslitteratur, Kostnad för examination 300:- samt för mat tillkommer.
Anmälan: Boka och betala senast torsdagen den 23 maj.
Max antal deltagare är 4.

Mer info, anmälan och betalning på hemsidan:
www.sxx.se/stockholmskretsen

Spinnaker- och krysstrim 1

Grundkurs i spinnakerträning på en X-99, en 10x3 m cruiser/racer med pedagogisk, erfaren tävlingssegelare. Inga förkunskaper från spinnakersegling krävs. Kursledare: Marcus Moberg.

Datum och tid: Måndag 10 juni, kl. 17.30 - 21.30.

Plats: Baggensfjärden, samling vid Saltsjöbadens Station.

Kostnad: 690:-, ej medlem i Stockholmskretsen 840:-.

Anmälan: Boka och betala senast måndag 27 maj.

Max antal deltagare är 8.

Foto Oskar Kihlberg /AF Race

Spinnaker- och krysstrim 2

Fortsättningskurs i spinnakerträning med X-99. Spinnakerträning steg 1 eller motsvarande förkunskaper krävs. Instruktör: Marcus Moberg.

Datum och tid: Måndag 17 juni kl. 17.30 - 21.30.

Plats: Baggensfjärden, samling vid Saltsjöbadens Station.

Kostnad: 690:-, icke medlemmar i Stockholmskretsen 840:-

Anmälan: Boka och betala senast lördagen den 3 juni.

Max antal deltagare är 8.

Vi samarbetar med NBV, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet

KURSER MED BÅTPRAKTIK

Mer info, anmälan och betalning via hemsidan
www.sxk.se/stockholmskretsen

Stort intresse! Därför fler tillfällen för: Seglingskurs steg 1 Nybörjarkurs 27-30 juni eller 8-11 augusti

Vi går igenom vad du behöver kunna för att inomskärs hantera en modern kölbåt på ett riktigt och säkert sätt. Praktik och teori varvas och det ingår en bra och illustrativ kursbok. Vi bor ombord och förtöjer i naturhamn under natten. Maten lagar vi gemensamt. Kursen kräver inga förkunskaper och leder fram till Seglarintyget 1. Kursbåt Arcona 400. Kurslängd 4 dagar.

Datum: Torsdag 27 - söndag 30 juni eller torsdag 8 augusti - söndag 11 augusti
Medlemspris med rabatt:
Medlemspris 5 550 kr (ordinarie pris 5 950 kr)
Kostnad för examination 300 kr och mat tillkommer. Max 4 deltagare.

Foto Neptunia

Personlig träning i din egen motorbåt

I samarbete med Neptunia kan vi nu till ett rabatterat pris, 3 timmar för 3.300 kronor, erbjuda alla medlemmar i Stockholmskretsen personlig träning i sin egen motorbåt. Båtcoachingen anpassas efter behov och förkunskaper. Vi rekommenderar att man är max. 3 personer i båten så att alla hinner träna på de olika momenten. För ytterligare timmar är kostnaden 995 kronor/timme. Anmäl dig på Stockholmskretsens hemsida. Information om betalning och bokning av tid får du därefter via e-post. När du anmält dig och betalat så har du ett helt år på dig att boka tid för coachingens genomförande.

Exempel på kursinnehåll:

- Manövrera i hamn, i kanaler och öppen fjärd.
- Lägg till mellan Y-bommar, längs med brygga.
- Undanmanöver och väjningsregler
- Vågor och svall
- Backa i trånga lägen, propellerverkan
- Styra efter kompass och utföra kurskontroll i enslinje.
- Navigerat i utprickat farvatten.
- Utfört "man över bord"-manöver genom bärgning av fendert, eller liknande.
- Utfört manövrer för att utröna effekten av roder- och propellerverkan.
- Delta i förtöjning, inklusive spring.

Foto Arcona Yachts

VILL DU OCKSÅ SYNAS I OSTPRICKEN?

Kontakta Hadar Svanström
Mediamäklarna AB 070-845 69 60
hadar@mmab.nu

VI HJÄLPER DIG MED: tvätt, mögelbehandling och impregnering av kapell, markiser, förtält, båtdynor, båtmatror samt reparationer, byte av blixtlås, rutor m.m.

För mer information gå in på: www.nackakapelltvatt.se
Kontakta oss på telefon: 070-205 84 09
Ni hittar oss på Stenhuggarvägen 2 R,
Saltsjö-Boo Kummelbergets Industriområde

BÅTKAPELLTVÄTT!

Välkommen till Rentvätt, **Stockholms största båtkapelltvätteri**. Vi tvättar, mögelbehandlar och impregnerar alla typer av båtkapell, förtält och markiser.

Vi utför sömnadsarbeten såsom reparationer, byte av rutor, dragkedjor, tryckknappar, kardborrband, öljetter m.m.

Dessutom tillverkar vi nya båtdynor, kapell, motorbåtskapell, sprayhood, bomkapell, segelkapell osv.
Högsta kvalitet till rimliga priser.

Undvik vårrusningen, lämna in nu!

Bor du inte i Stockholm kan vi skicka säck med förbetald frakt för inlämning på posten.

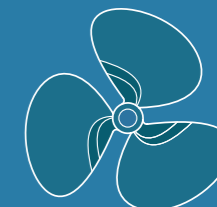
KAPELLTVÄTT • IMPREGNERING

NYTILLVERKNING • LAGNING

Grindstuvägen 40, 167 33 BROMMA • 08-28 85 34
www.rentvatt.com

Hanson

Marin- & Maskinservice

08-767 19 40 info@hansonmarin.se www.hansonmarin.se Djurgårdsvarvet

Hanson Marin & Bosö Motor AB
På Nya Djurgårdsvarvet

YANMAR

BUKH

Vi hjälper dig med

- Reparation av inombordsmotorer
- Renovering av motorer och elsystem
- Installation av motorer och elsystem
- Nyförsäljning av marinmotorer som Yanmar, Buhk och Iveco.
- Reservdelsförsäljning till Yanmar, Ford, Buhk
- Båtlyft upp till 8 ton
- Plastreparationer

Vi hjälper dig på plats eller så är du välkommen till Nya Djurgårdsvarvet intill Gröna Lund.

Beckholmsvägen 18
Tel: 08-767 19 40
www.hansonmarin.se

GÄSTHAMN BÅTPLATSER SJÖMACK BÅTBOTTENTVÄTT

Varmt välkommen till
Arkösunds Hamn, både
som långväga gäst och
som båtplatsinnehavare.

ARKÖSUNDS HAMN

48°48'8158"N 16°94'396"E

Anton Dahllöf 0733-845949

Anton@arkosundshamn.com

www.arkosundshamn.com

Foto: Sxksegelarskola.se

Foto: Monika Nordell

Skärgårdsmässa och Veteranbåtsfestival i Wasahamnen

Boka in helgen den 25-27 maj. Då är det både skärgårdsmässa och veteranbåtsfestival i den fyrstjärniga Wasahamnen på Djurgården. Hela Galärvarvet myllrar av aktiviteter och livemusik, men framförallt är det alla nylackade gamla träbåtar som är attraktionen. I appen "Sverigedagarna" finns hela programmet för helgen.

Elbåtsmässa vid Sjöhistoriska

Den 11-12 maj anordnar Sjöhistoriska museet en elbåtsmässa. Man lovar att visa allt det senaste inom elbåtar, elinombordare, elutombordare, batterier och laddning för eldrivna fritidsbåtar. "Klimatfrågan engagerar båtfolket", menar Sjöhistoriska som samarbetar med Kungliga Djurgårdens Förvaltning och Kungliga Djurgårdens Intressenter. Fri entré och öppet 10-17 båda dagarna vid museet. www.sjohistoriska.se

Gratia till Stockholm

Precis som de senaste åren kommer Kryssarklubbens vackra, tuffa, tvåmastade Gratia att ligga förtöjd vid Strandvägen – när hon inte är ute och seglar. Förtöjningsplatsen ligger inte långt från Nybrovikens skärgårdsbåtar. I sommar blir det ungdomskurser 15-25 juni och 26 juni -10 juli med segling i Stockholms skärgård och Östersjön. I den senare kursen deltar Gratia i ÅF Offshore Race där hon både är "störst, äldst och vackrast av alla båtar i tävlingen!" 2019 blir det också två familjeseglingar från Stockholm. En tredagars 7-9 juni och en sexdagars 11-16 juli. Före och efter seglingssäsongen kan privatpersoner, föreningar och företag hyra båten för dags- eller kvällskryssningar. Välkommen att kontakta Seglarskolans kansli på tel 031-29 35 05 (må-tor 10-15). www.sxksegelarskola.se

Segel i stan

Evenemanget heter förstås ÅF Offshore Race. I år är det start sön 30 juni. Men redan 27 juni öppnar evenemangsområdet på Skeppsholmen och sträcker sig från bron ända ut till Kastellholmen. 29 juni blir det Lilla ÅF Offshore Race som är en jollekappsegling.

Rutt med upplevelser

Lars Hellman och Göran Danielsson har engagerat sig i kretsens Hamn- och farledskommitté. De "spånade" om vad de ville åstadkomma. "Varför inte göra rutter i Stockholms skärgård med olika teman?" resonerade de. "Det finns så mycket att berätta om och veta. Att med båt besöka en plats och veta något om just den platsen ger så mycket mer". I samarbete med Ostpricken presenterar vi nu den första upplevelserutten på sidorna 10-15. Tema är "Rysshärjningarna 1719" – händelserna som i sommar utspelades för 300 år sedan. Det här projektet räknar vi med att utveckla och det ska bli fler rutter med nya teman. Kanske "Skärgårdens flora", "Konstnärer och författare", "Skärgårdens geologi" eller "Sandstränder". Hör av dig till Ostpricken med förslag på ett tema för en båtrutt i Stockholms skärgård! ostpricken@sxk.se

Ny eskader med barn till Nåttarö

Ytterligare en barneskader kommer att gå av stapeln i sommar. Den heter "Familjeskader till Nåttarö" och har ungefär samma upplägg som vår traditionella "Sandstrand/Glasskiosk". Eskadern genomförs 7 – 14 juli. Den startar i SXX Norrviken och kommer att gå sakta söderut med avslut vid Nåttarö. Under veckans segling bestämmer vi tillsammans under kvällarnas skepparmöte vart vi ska segla, beroende på väder och vind. Segling cirka två till tre timmar varje seglingsdag. Gemensamma och skojiga aktiviteter. Eskaderledare är Arvid Engström. Det finns även platser kvar på barnens "Pirateskader" och på "Barnbarnseskadern". Anmälan och mer info på kretsens hemsida.

Motorbåtsträff

"Vi upprepar även i år den uppskattade helgträffen från föregående år, för att träffas och umgås under lättsamma och trevliga former på sjön under tredje helgen i juni" säger Stockholmskretsens Motorbåtskommitté. Planen är att samlas vid Malma Kvarn fredag 14 juni. Under lördag 15 juni blir det natthamn någonstans utanför Ornö eller Nämdö, beroende på väder och vind. söndag 16 juni återfärd till hemmahamn. Som vanligt ansvarar skepparen för sin båt och allt som har med den att göra. Går utmärkt att ansluta även under lördagen. Kontakt: Ulf Sjögren 070 535 76 77 eller Per Tinglöf 070 255 74 32.

Hamnguiden 8

Vad skiljer egentligen den nya Hamnguiden 8, utgiven 2019, från den tidigare som gavs ut 2016? Svaret är storleken. Den nya är mindre till formatet och därför mer lätthanterlig. Men den nya innehåller också mer och fler beskrivningar på hamn- och ankarplatser. 298 st i den gamla och

324 i den nya. Alla hamnar presenteras med en detaljerad hamnkarta, en helikopterbild samt en beskrivande text skriven av Lasse Granath, Hydrographica.

Foto Eric Carlstedt / Sjöhistoriska museet

Albin 25 fyller 50

Året var 1969 då Albin 25 började seriebyggas. Drömmen om en egen båt kunde bli verklig för fler och fler. Albin 25 var helt byggd i plast och krävde mindre underhåll än en båt i trä.

”Det gjorde att också många utan tidigare båterfarenhet vågade prova båtlivet” säger Eva Berglund-Thörnblom på Sjöhistoriska museet som har en stor samling originalbåtar, där Albin 25:an ingår.

Albin 25 ritades av Per Brohäll och var den ultimata familjebåten med plats för både pentry och toa. Dessutom en akterruff som kunde bli barnens egna. Längden var 7,6 meter och bredden 2,6 meter.

Med motor var det säkert också lättare att ta initiativet till att börja med båtliv även om Albin 25 också gjordes som en riggad variant.

Albin 25 kostade omkring 30 000 kronor, ungefär lika mycket som Albin Marins andra succé: segelbåten Vega. ”Idag går det att köpa en begagnad Vega för 30 000, men en Albin 25 från samma tid kostar nog det tredubbla. Det och att de finns på så många håll i världen säger mycket om populariteten”, säger Eva. Albin 25 har blivit lite av en kult-båt.

I Kryssarklubben finns 18 registrerade Albin 25. Så Grattis! till Albina, Bali, Big Boy, Brumma, Carpe Diem, Crismi, Grim, Flamman, Holiday, Kalle Makaron, Kuling, Louise, Lucella, Myran, Puffer, Trygg, Unda och Wilma!

Pilgrimsled med båt

Den 7-15 juni går en pilgrimssegling i St Olavs kölvatten. ”Pilgrim på havet” är ett projekt som vill skapa en pilgrimsled från Åbo via Åland, till Grisslehamn och vidare norröver till Sörfjärden. www.stolavwaterway.com

Utvidgat naturreservat på Svenska Högarna

Länsstyrelsen föreslår att utvidga naturreservatet Svenska högarna i Stockholms ytterskärgård. Detta för att ytterligare säkra de naturvärde som finns i skärgården och kringliggande vattnen. Här ligger en av länets viktigaste sjöfågelkolonier med sillgrissla, tobisgrissla och tordmule. Här finns också både ejder och svärta, arter som har försvunnit i flera andra områden. Skärgården vid Svenska Högarna har varit naturreservat sedan 1976. I det nya förslaget ingår ett omfattande havsområde som sträcker sig runt ögruppen och cirka 3 mil i nordöstlig riktning förbi naturreservatet Svenska Björn. För att fortsatt bibehålla den unika faunan föreslås också en strikt begränsning av mink som har gått hårt åt fågellivet i andra delar av skärgården. Förslaget är nu på remiss fram till den 7 juni 2019.

Utflykt till Landsort

Det är spännande att gå iland och klättra upp till stora Landsorts fyr. Sätt ett kryss i kalendern för torsdag 19 september. Då ordnar Seniorskommitten en utflykt till Öja och Landsorts fyr. Det blir en guidad tur med mästerlotten Björn Öberg, tid för egen rundvandring samt lunch. Mer i nästa nummer!

Kulturvandring på Dalarö

Hur kan en konstnär fånga vattnets spegel så här? Det kunde Anders Zorn. Målningen heter Sommarnöje och är målad i akvarell 1886. Kvinnan på bryggan är Emma Zorn, hustru till konstnären. Vid åror sitter mästerlotten Carl Gustav Dahlström. Anders och Emma Zorn bodde i Dalarö under ett antal somrar liksom ett många andra konstnärer och författare. Seniorskommittén ordnar en vårutflykt med en kulturvandring på Dalarö torsdagen 23 maj kl 11. Guide är Gurli Malmsten från hembygdsföreningen som tar oss till olika platser med kulturanknytning. Anmälan på hemsidan.

En första egen kontakt med sjön

Än finns några platser kvar på dagseglarlägret ”Kryssis” på Hundudden, Djugården. 24 -28 juni, 1-5 juli samt 12-16 augusti är kurstiderna. Skynda att anmäla!

Rysshärjningarna i Roslagen

Gunnar Lind, som är bosatt i Gustavsberg, har under många år samlat material till en bok om Rysshärjningarna 1719. Han har besökt öarna och tagit del av arkivens uppteckningar och handlingar, men också samtalat med äldre skärgårdsbor. Nu har han skrivit boken Brända hemman, Roslagen. ”För första gången kan du följa ryssarna i spåren genom Roslagen, ö för ö, gård för gård”, berättar han. ”Brända hemman är en uppslagsbok om när skärgården brändes. Men lika mycket en skildring av livet i skärgården förr och vad som har format den skärgård vi har idag”. Den 23 maj kl 18.30 kommer han till Stockholmskretsen för att berätta med utgångspunkt från sin bok. Anmälan och betalning via hemsidan. Programmet kompletteras fint den ”Upplevelserutt” som beskrivs på sidan 10-15, som utgår från den södra skärgården.

Optimist för havet

Frivilliga har plockat skräp på västkusten. Plasten maldes sedan ned och blev ingrediens i bygget av den här Optimisten, byggd på Chalmers. Allt för att sätta problemet med plast i haven i fokus. Tre organisationer ligger bakom: Håll Sverige Rent, Sjöräddningssällskapet och Svenska Seglarförbundet. Projektet arbetar för att öka kunskapen om skräp i haven bland barn, ungdomar och vuxna, samt att få fler att sluta skräpa ner. Mer info på www.optimistforhavet.se

• PEJLING •

Familjehelg på Malma Kvarn

En nyhet för i år är att både vuxna och barn eller ungdomar kan komma ut till Malma för ett seglarläger tillsammans. God mat, fin jollesegling, härlig gemenskap - måste vara en oslagbar kombination på "världens finaste plats" som ledarna själva säger. Anmäl er nu, helgen som gäller är den 18-19 maj och vi samlas vid klubbhuset kl 10. Helgen kostar 1 995 kronor per person och då ingår frukost, två luncher och en tre-rätters-middag. Bastu och bad i Kvarnsjön ingår också för den som vill. Varmt välkomna till detta annorlunda upplägg, där ledarna vill visa vad som gör Malma kvarns seglarläger unikt! Anmälan och ytterligare info på hemsidan.

Några platser kvar på Malma

Anmälningsläget på seglarlägret Malma kvarn
xFYLLS PÅ HÄR

x
x
x
x
x

Malma Kvarndagar med Qvinna ombord

Helgen 31 augusti - 1 september bjuder Stockholmskretsen in alla medlemmar i Qvinna ombord-kommittéer i hela landet. Det blir samkväm och olika aktiviteter. Vi seglar 2-krona, lär oss mer om knopar och splitsar och manövrering. Vi grillar, badar bastu, yogar, och har trevligt. Kostnad 250 kr för mat, logi samt aktiviteter. (Ej medlem 500 kr)
Inkvartering i flerbäddsrum (ta med egna lakan).
Sista dag för anmälan 1 juni.
Stockholmskretsen arrangerar.

TEMA TEKNIK & NAVIGATION

Batterier och laddning

En teknikkväll om laddning av batterier och olika batteribankar i en båt. Utförlig beskrivning av kvällen i nästa nummer av Ostpricken. Seminarielidare: Magnus Sterky. Torsdagen den 16 maj 18:30. Fika ingår. Mer info, anmälan och betalning på hemsidan.
Arr Tekniska kommittén

Navigationsprogrammet Open CPN

Open CPN är ett avancerat gratisprogram, utvecklat av ett team aktiva seglare. De har kontinuerligt testat och uppgraderat programmet under verkliga förhållanden. Under kvällen går vi igenom de olika funktionerna i programmet, hur du laddar ner det och vad det finns för sjökort som passar till OpenCPN. Seminarielidare: Håkan Svensson. Måndagen den 27 maj kl 18.30. Fika ingår. Mer info, anmälan och betalning på hemsidan.
Arr Tekniska kommittén

Åska och båtar

En seminarie- och diskussionskväll om åska och åskskydd för båtar. Utförlig beskrivning av kvällen i nästa nummer av Ostpricken. Seminarielidare: Magnus Sterky. Tidagen den 28 maj 18:30. Fika ingår. Mer info, anmälan och betalning på hemsidan.
Arr Tekniska kommittén

Teknisk kväll för motorbåtsägare

Måndag 16 september kl. 18.30 – 21.00
Information om motor och tekniska system ombord. Vad kan man göra själv? Vad bör man överlämna till proffs? Vad bör man göra varje höst resp. vår? Teknisk frågestund.
Arr Motorbåtskommittén i samarbete med Tekniska kommittén

MARIN AGM FÖRBRUKARBATTERI

SÄKER DRIFT MED YUASA

AUKTORISERAD ÅTERFÖRSÄLJARE

AB MASKINEXPORT
Skogsbövägen 1, Gustavsberg
Telefon: 08-570 355 00
E-post: info@maskinexport.se

ÖPPETTIDER
Måndag-torsdag 08:00-17:00
Fredag 08:00-15:00

Dynor & kapell

Här hittar du allt du behöver till dynor, kapell och skrovklädsel.

- * Vi har ett stort sortiment av marina tyger och konstläder. Skumplast och stoppningsmaterial
- * Kapellväv från Sunbrella, Sauleda & Sandatex
- * Kapellrör, beslag och bågar
- * Blixtlås och rutor

www.ostersjokompaniet.se

*"Vi skapar ett vackert
avsked till havs"*

Rospiggens Begravningsbyrå

Beställ vår folder "Till dig som ordnar med min begravning". I den kan du skriva ned dina tankar eller önskemål i enkelhet för att underlätta beslut för dina efterlevande.

Ring oss för tidsbokning eller hembesök.
08-255 400, info@rospiggensbegravning.se

www.sjobegravning.se

• PÅ GÅNG I STOCKHOLMSKRETSEN •

Mer info, anmälan och betalning på www.sxk.se/stockholmskretsen

Batterier och laddning

Tordagen den 16 maj 18.30.
Seminarieledare: Magnus Sterky

Familjehelg på Malma

Fredag 18 maj till söndag 20 maj.
Vuxen och barn/ungdom med jollesegling och glad gemenskap.

Seglingskurs steg 1 Nybörjare

Fredag 17 - söndag 19 maj.
Kursledare: Johan Sandstedt
Mer info sid 16 och på hemsidan.

Kulturvandring på Dalarö

Torsdag 23 maj kl. 11.00
Gurli Malmsten, hembygdsföreningens välkända guide, leder.

Arbetsdag Malma

23 maj

Brända hemman

Torsdag 23 maj kl 18.30
Föredrag av Gunnar Lind om rysshärjningarna 1719 med fokus på Roslagen.

Seglingskurs steg 2 Fortsättning

Fredag 24 - söndag 26 maj.
Kursledare Johan Sandstedt
Mer info sid 20 och på hemsidan.

Navigationsprogrammet Open CPN

Måndag 27 maj kl 18.30
Föredrag om Open CPN, gratis-program för navigation, med Håkan Svensson.

Åska och båtar

Tisdagen den 28 maj 18.30.
Seminarieledare: Magnus Sterky

Seglingskurs steg 2 fortsättning

Torsdag 6 - söndag 9 juni
Kursledare Johan Sandstedt
Mer info sid 16 och på hemsidan.

Jubileumsfest Stockholmskretsen 90 år

Lördag 8 juni kl 17 Stor fest på Malma Kvarn med fyrrätters middag och dans på verandan till levande musik.
OBS Endast förhandsanmälan.

Barnbarnseskader

10-14 juni

Spinnaker- och krystrim Steg 1

Måndag 10 juni, kl. 17.30 - 21.30.
Kursledare Marcus Moberg
Mer info sid 16 och på hemsidan.

Familjeeskader till Nättarö

Söndag 7- söndag 14 juli.

Konfirmations- och seglarläger Malma Kvarn

13-31 juli

Seglingskurs steg 1 Nybörjare

Fredag 14 - söndag 16 juni
Kursledare Johan Sandstedt
Mer info sid 20 och på hemsidan.

Seglarläger Malma Kvarn

Junior yngre. 14-20 juni (7 dagar)

Helgträff på sjön

Fredag 14 juni båtsamling på Malma Kvarn. Avslutning söndag 16 juni.

Dageglarskola Kryssis

15-19 juni kl 9-16

Spinnaker- och krystrim 2

Måndag 17 juni, kl. 17.30 - 21.30.
Kursledare Marcus Moberg
Mer info sid 16 och på hemsidan.

Dageglarskola Kryssis

24-28 juni kl 9-16

Seglarläger Malma Kvarn

Junior Mix
24-30 juni (7 dagar)

Seglingskurs steg 1 Nybörjare

Fredag 27 - söndag 30 juni.
Kursledare: Johan Sandstedt
Mer info sid 18 och på hemsidan.

Eskader Skärgårdshavets välkända öar

29 juni - 26 juli

Dageglarskola Kryssis

1-5 juli kl 9-16

Eskader till Finska viken

1-28 juli

Seglarläger Malma Kvarn

Junior äldre. 3-10 juli (8 dagar)

Familjeeskader till Nättarö

7-14 juli

Familjeeskader till Åland

7-17 juli

Pirateskader söder

8-15 juli

Seglarläger Malma Kvarn

Tonåring
4-14 augusti (11 dagar)

Seglingskurs steg 1 Nybörjare

Torsdag 8 - söndag 11 augusti, 4 dagar.
Mer info sid 18 och på hemsidan.

Dageglarskola Kryssis

12-16 aug kl 9-16

Aspirantläger Malma Kvarn

17-18 augusti
För dig som vill börja arbeta som ledare på seglarlägret Malma Kvarn.

Malma Kvarn-dagar med Qvinna ombord

Lördag 31 augusti till sön 1 september.
Alla landets Qvinna ombord-kretsar är inbjudna till samkväm och aktiviteter.

J-122 Stor och fock i G2 Membranduk, fibermix kolfiber & technora, lätt ljusgrå taft 2 sidor.

Fotograf Henrik Hydén

LAZYBAG KAMPANJ
Boding Segel erbjuder en av världens bästa lazybags. Har alla finesser en lazybag bör ha! Snygg kapellväv av hög kvalitet, finns även att få i WeatherMax 80 kapellväv, smidig för enklast hantering. Gäller totalt över 1600 båttyper!

MAJKAMPANJ

BESTÄLL SENAST 31 MAJ

Snabba leveranstider på flera modeller av segel, kapell och rullsystem vid beställning i maj. Gäller även sprayhood med nya rostfria bågar.

Proffs på rullsystem: Boding Segel är specialister på rullsystem. 10-20% rabatt vid köp av paket med segel och Furltex rullsystem eller Seldén CodeX & GX gennakerrullar.

SELDÉN CODE X

RULLGENNAKER CODE1 + SELDÉN CX GENN.RULLE	KAMPANJ	ORD.PRIS
First 31.7, Hanse 315, Albin Nova, Omega 30	22 900 kr	24 750 kr
Bav.32 Farr, Dufour 325, Hanse 325, Jeanneau SO 32	24 900 kr	26 900 kr
Bav. 40 CR, Elan 37, Hanse 370, Jeanneau 39i	34 900 kr	37 800 kr

RULLEGENUA DCX & CDX PRO CRUISINGLAMINATDUK	KAMPANJ	ORD.PRIS
Ballad, Comfort 30, C-ina 32, Maxi 95, Maxi 999, Scampi	21 900 kr	25 850 kr
Bavaria 37 Cr, Dufour 365 GL, HR 36, Jeanneau SO 35	27 900 kr	33 300 kr
Bavaria 42 Cr, Elan 434 Impr., Najad 390, Oceanis 411	39 900 kr	48 900 kr

LAZYBAG (CUSTOM FIT 2019)	KAMPANJ	ORD.PRIS
Cumulus, Comfort 30, Ballad, Shipman 28	5 750 kr	6 550 kr
A.Nova, Bav 32 & 34, Contrast 36, C-ina 32, Maxi 999	7 950 kr	9 350 kr
Arcona 370, Bav 39 Cr, Elan 40, Hanse 370, Dufour 40P	9 500 kr	11 350 kr

RULLGENNUAKAPPELL WEATHERMAX 80 VÄV	KAMPANJ	ORD.PRIS
Arcona 355, Bavaria 33 Cr, Comfort 32, HR 31, X-102	4 950 kr	5 850 kr
Bavaria 39 Cr, Dehler 36 JV, Hanse 370 & 371, Omega 42	5 950 kr	6 750 kr

Pris varierar med duk, fiber, yta, detaljer, antal rev mm. Gäller totalt över 1500 båttyper.

Skriv till info@boding.se så återkommer vi med förslag till just din båt.

WWW.BODING.SE

STOCKHOLM.
Tel +46 8-745 1220
stockholm@boding.se

GÖTEBORG.
Tel +46 31-933082
gbg@boding.se

MALMÖ.
Tel +46 40-159965
malmö@boding.se

OSLO.
Tel +47 23 22 99 00
oslo@boding.se

Enkel matematik på sjön:

Kretsmedlem
+ Svenska Sjö

**Bättre försäkring
till lägre pris**

Som medlem i Svenska Kryssarklubben är du delägare i Svenska Sjö. Det ger dig direkta fördelar som mer omfattande försäkring och lägre premier. Men du får också andra fördelar som resultatbonus och en smidigare skadereglering. Tillsammans med båtorganisationerna arbetar vi ständigt med att utveckla de bästa båtförsäkringarna och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb.

Välkommen att räkna ut din premie på www.svenska.sjö.se